

Leon ter Beek (1902) - Ebe Reitsma (1790)

Ik speelde op bord drie met wit tegen Ebe Reitsma. In de opening bediende hij zich van een soort hippopotamus of egelopstelling, met beide lopers gefianchetteerd en pionnen op d6 en e6.

Ik had dus alle ruimte om het centrum in bezit te nemen, maar moest wel steeds op mijn hoede zijn voor een goed getimed f7-f5 of c7-c5.

De kunst is om dan met wit een geschikt moment te vinden om zelf d4-d5 of e4-e5 te spelen, maar ondanks lang nadenken slaagde ik er niet in een goed plan te vinden.

Door mijn besluiteloosheid kwam zwart steeds beter in de partij. Hij speelde f7-f5 en toen was ik wel gedwongen om zelf ook tot actie over te gaan. Ik besloot tot e4-e5, maar meer dan gelijk spel leverde dit toch niet op.

Zo rond de twintigste zet vonden er wat afruilen plaats via de open d-lijn, en in het eindspel dat daarna onstond (zie diagram 1) heb ik wat makkelijker spel omdat ik de open d-lijn beheers en omdat de zwarte loper weinig velden heeft.

Zwarts laatste zet was **28... Lf8**. In plaats hiervan had hij beter activiteit kunnen zoeken via 28... g5, waarna de computer de stelling als gelijk beoordeelt.

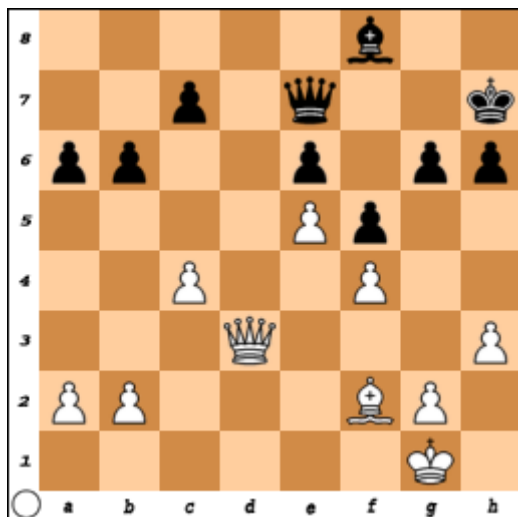

Diagram 1. Leon - Ebe na 28... Lf8

Tijdens de partij dacht ik dat zwart 28... c5 moest doen, en dat meenden Ebe en ik tijdens de post mortem ook, maar de computer laat zien dat wit dan met 29. Dd6 Dxd6 30. exd6 Lf8 31. d7 Le7 32. b4 duidelijk voordeel behaalt.

Na de tekstzet slaat wit toe met **29. c5!** Hiermee valt wit de zwarte a-pion aan. Ik dacht dat zwart nu gedwongen was tot 29... b5, maar Ebe liet dit achterwege omdat hij bang was voor 30. Da3, waarna zwart pion a6 niet kan dekken. Ik had dit zelf tijdens de partij helemaal niet gezien, maar ik was van plan 30. c6 te spelen.

Tijdens onze analyse na afloop vonden we dat zwart na 29... b5 30. Da3 Dd7 waarschijnlijk voldoende tegenspel heeft via de d-lijn.

Na 29... b5 30. c6 heeft wit de betere kansen, bijvoorbeeld na 30... Kg8 31. Dd7 Dxd7 32. cxd7 Le7 33. Kf1 Kf7 34. Lc5 Ld8. De computer geeft wit hier winnend voordeel, omdat de zwarte koning niet bij de d-pion kan komen (evaluatie +2.8).

Zwart sloeg daarom de pion op c5: **29... bxc5**, waarna ik **30. Dxa6** speelde (zie diagram 2).

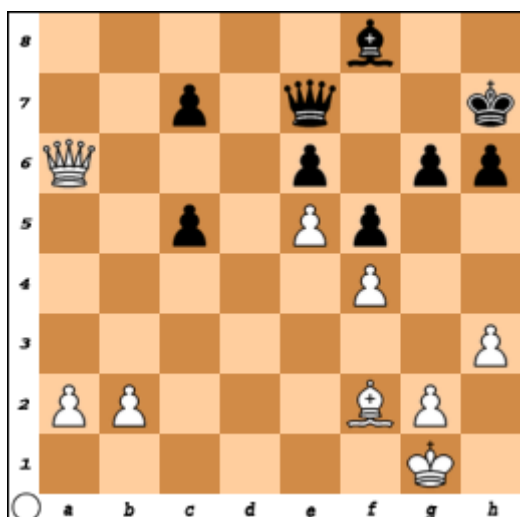

Diagram 2. Leon - Ebe na 30. Dxa6

Wit staat nu overwegend: materieel is het weliswaar gelijk, maar zwarts loper doet nog steeds weinig en wit heeft een sterke vrijpion op de a-lijn.

Na 30... Dd7 speelde ik de a-pion op met 31. a4. Ik had nu verwacht dat zwart 31... Dd1+ zou doen, om na 32. Kh2 met 32... Dd2 zowel pion b2 als pion f4 aan te vallen. Volgens de computer was 31... g5 de beste poging, maar zwart speelde 31... Dd5, waarop ik mijn a-pion verder liet oprukken met 32. a5 (zie diagram 3).

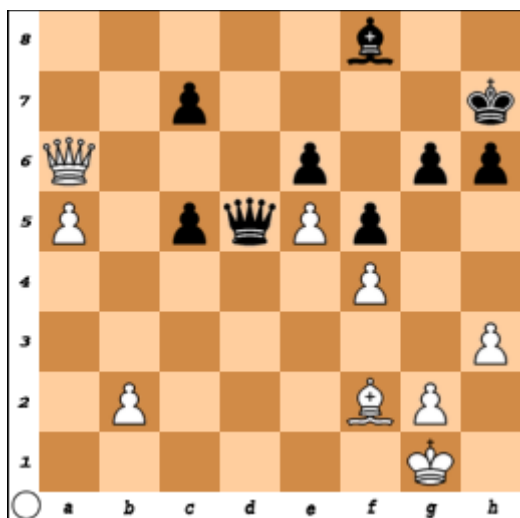

Diagram 3. Leon - Ebe na 32. a5

Deze zet is nog sterker dan 32. Dc8 Lg7 33. a5 Dc4, wat ook mogelijk was.

Zwart speelde nu 32... c4. Hier had hij wederom beter 32... g5 kunnen proberen, bijvoorbeeld 33. fxg5 Dxe5 34. Db5, maar ook dan heeft de witte a-pion vrij baan.

Na 32... c4 speelde ik 33. Dc8, met dubbele aanval op de loper en pion c7. Zwart verkeert in een moeilijk parket, want als hij de loper speelt, valt pion c7. Speelt hij de loper naar c5, dus 33... Lc5, dan gaat hij alsnog verloren via 34. Dxc7+. Ook 33... Dd1+ 34. Kh2 Dd2 35. Lg3 (ook 35. Dxf8 is goed) 35... Lg7 36. a6 is winnend voor wit.

Zwart besluit daarom zijn loper op te geven. In ruil daarvoor wint hij de witte a- en b-pion, waardoor zijn eigen pion op c4 gevaarlijk zou kunnen worden. In de praktijk is dit waarschijnlijk zwarts beste kans.

Er volgde **33... Dxa5 34. Dxf8** en zijn we bij diagram 4.

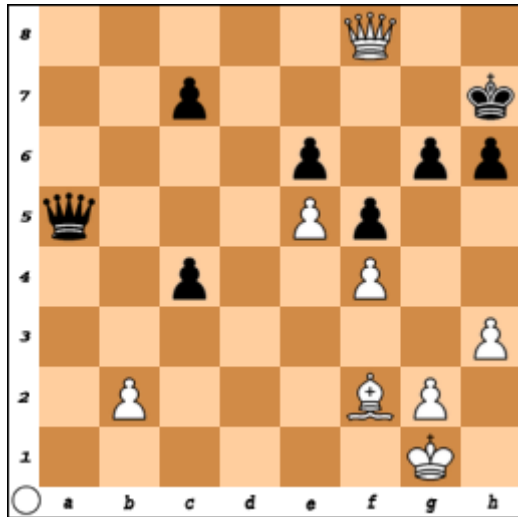

Diagram 4. Leon - Ebe na 34. Dxf8

Zwart heeft de witte a-pion gewonnen en gaat nu ook de b-pion ophalen met **34... Da1†**. Er volgde **35. Kh2 Dxb2 36. Df7† Kh8 37. Lh4** en we zijn aanbeland bij diagram 5. Zwart heeft weliswaar een dreigende vrijpion op c4, maar het probleem is dat zijn koning te onveilig staat.

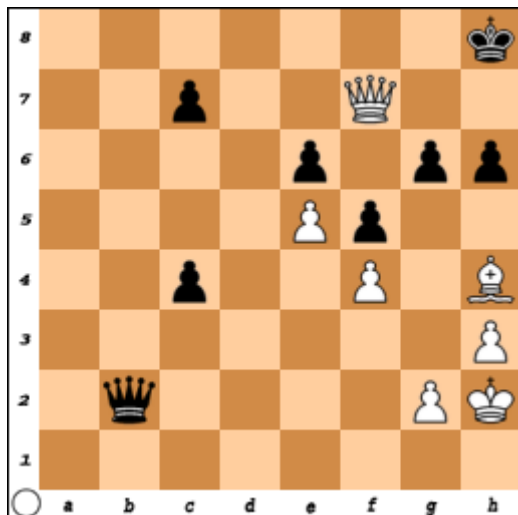

Diagram 5. Leon - Ebe na 37. Lh4

Ik speelde de loper op de laatste zet niet naar c5, want na 37. Lc5 kan zwart 37... Dd2 proberen met aanval op pion f4. Wanneer zwart deze pion met schaak kan slaan zonder dat wit het schaak kan opheffen met Lg3, heeft zwart gewoon eeuwig schaak. Daarom kan de loper beter naar h4. Met de tekstzet dreigt wit 38. Lf6#, en tegen deze lompe dreiging heeft zwart maar één zet: **37... g5**. Alvorens op g5 te slaan dek ik nu

middels **38. Df6†** eerst de e-pion, en na **38... Kg8 39. fxg5 Dd4** (ook na **39... hxc5 40. Lxc5** loopt zwart mat) speelde ik **40. Dxe6†**. Wanneer ik meteen **40. g6** speel, kan zwart nog zijn dame in de verdediging betrekken met **40... Dd7**. Zwart deed **40... Kh8** (ook na **40... Kg7** of **40... Kf8** beslist **41. g6**) en daarna speelde ik **41. g6** (zie diagram 6).

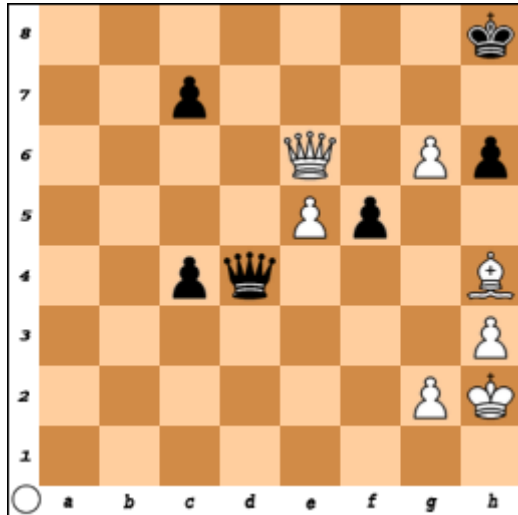

Diagram 6. Leon - Ebe, slotstelling na 41. g6

Dit pionzetje beslecht het pleit. Op **41... Dxc4** volgt **42. De8† Kg7 43. Df7† Kh8** en wit kan kiezen tussen **44. Dh7#** en **44. Df8#**. Zwart kan nog een schaakje geven op f4, maar na **41... Df4† 42. Lg3** is zwart uitgepraat. Zwart gaf hier de partij op.